

Miljøtilladelse

- efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven

**Kvægbrug
Horsensvej 84
8765 Klovborg**

Afgørelsesdato: 26. juni 2020

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	5
VILKÅR	5
<i>Opbevaringslagre</i>	6
LOVGRUNDLAG	7
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	8
GYLDIGHED	8
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	8
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	8
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	8
PLACERING AF ANLÆGGET	8
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	10
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	11
NATUR	13
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	15
JORD, GRUNDEVAND OG OVERFLADEVAND	16
FORURENING OG GENER	16
LUGT	16
STØJ	19
STØV	19
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	19
LYS	20
UDEGÅENDE DYR	20
AFFALD	20
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	21
TRANSPORT	21
SPILDEVAND	21
HÅNTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	22
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	22
BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	23
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	24
KLAGEVEJLEDNING	24
BILAG	27

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	19894908
Husdyrbrugets navn	Karl Larsen
Beliggenhedsadresse	Horsensvej 84
Postnummer	8765
By	Klovborg

Ansøger

Ansøgersnavn	Karl E. Larsen
Ansøgeradresse	Horsensvej 84
Ansøgerpostnummer	8765
Ansøgerby	Klovborg
Ansøgertelefon	75761617
Ansøger-email	

Konsulent

Konsulent Cvr	30719131
Konsulent virksomhedsnavn	Landbrugsrådgivning Syd I/S
Konsulentnavn	Rikke Kyhn
Konsulentadresse	Rådhusstræde 2
Konsulentpostnummer	6240
Konsulentby	Løgumkloster
Konsulenttelefon	73742041
Konsulent-email	rky@lrs.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560001437
CHR numre	24690

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 3dæ - Gribstrup By, Klovborg
Matrikel: 2cc - Boest By, Nr. Snede
Matrikel: 2g - Nortvig By, Nr. Snede

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 8. marts 2020 modtaget en ansøgning om en § 16b miljøtilladelse jævnfør *Husdyrbrugloven*¹, af husdyrbruget, Horsensvej 84, 8765 Klovborg.

Der er ansøgt om en udvidelse af produktionsarealet¹ til 1.836 m². Det er en udvidelse på 195 m² i forhold til det nuværende produktionsareal på 1.641 m². Ejendommen er med mælkeproduktion.

Der er ansøgt om en miljøtilladelse efter "flexmodellen", for at opnå en mere fleksibel produktion af husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne.

¹ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Horsensvej 84, 8765 Klovborg, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at udvidelsen er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Ud over miljøtilladelse af bedriftens ansøgte produktionsarealer, meddeler Ikast-Brande Kommune dispensation fra de generelle afstandskrav vedrørende afstanden fra plads til opsætning af kalvehytter (nuværende ensilageplads) til privat fællesvej.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.

2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende løsdriftsstald	679	Naturlig ventilation	3 m	(#267218) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	550
Eksisterende ungdyrstald	636	Blandet ventilation	3 m	(#267222) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse (#267221) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0 3	105 168
kalvehytter	137	Naturlig ventilation	3 m	(#267229) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#267227) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0 0	25 25

Velfærdsstald	627	Naturlig ventilation	3 m	(#272691) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#267231) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	110
Ny stald	464	Blandet ventilation	3 m	(#267232) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	340
nyt areal kalvestald /hytter	112	Naturlig ventilation	3 m	(#267235) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	428
					0	85

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
5 - Gyllebeholder, ca. 650 m ³	Flydende	Beholderen er fra ca. 1990. Kontrolleret 2019			224
6 - Gyllebeholder, ca.1.500 m ³	Flydende	Beholderen er fra 2003. Kontrolleret 2013			346

- Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
- Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
- Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for

miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.agro.au.dk/myndighedsraadgivning/).

7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gøre sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag Lørdag	kl. 7 - 18 kl. 7 - 14	55 dB(A) ²
Mandag - fredag Lørdag Søndag	kl. 18 - 22 kl. 14 - 22 kl. 7 - 22	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 217413, version 2, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 14. maj 2020.

² dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, i *Husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Husdyrbruget har i dag en miljøtilladelse efter §16 b, stk. 1, men ud fra en samlet vurdering og efter aftale med ansøger er der, i stedet for udarbejdelse af et tillæg efter §16 b stk. 2, valgt at der udarbejdes en ny samlet tilladelse efter §16 b stk. 1.

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *Husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 16. april 2020 orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den 26. juni 2020, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer den 29. juni 2020.

Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden www.dma.mst.dk.

Gyldighed

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Horsensvej 84, 8765 Klovborg. Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger ca. 1,5 km vest for Klovborg by, der er nærmeste byzone, og ca. 7 km øst for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste landsby er Krondal, der ligger ca. 1,7 km nord for produktionsanlægget. Det nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål (sommerhusbebyggelse ved Rørbæk Sø), ligger vest for og i sammenhæng med førnævnte sommerhusområde - se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse (Horsensvej 86, 8765 Klovborg) ligger ca. 117 meter sydvest for det nærmeste staldhjørne (den nye stald). Nabobeboelsen er uden landbrugspligt.

I forbindelse med denne ansøgning, søges der om tilladelse til at udvide produktionsarealet i nyetableret velfærdsbygning til goldkøer, kvier og kælvende dyr, samt tilladelse til at anvende del af plansiloanlæg til kalve. Den nye velfærdsstald er indrettet med dybstrøelsesareal, og er placeret i forlængelse af eksisterende plansilo. Velfærdsstalden blev ved etablering indrettet med flere kvadratmeter produktionsareal, end tidligere ansøgt, arealer der med denne ansøgning søges godkendt.

Kommunen konstaterer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt med undtagelse af afstandskravet fra eksisterende velfærdsstald til privat fællesvej og afstandskravet fra arealet til opstaldning af kalve til den private fællesvej.

Der er i forbindelse med tidligere tilladelse givet dispensation for afstandskravet på 15 meter fra velfærdsstalden til den private fællesvej.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande kommune vurderer at ændringen fra køresilo, hvor der både i forbindelse med indlæggelse og udtagning af foder har været kørsel med landbrugsmaskiner, til i fremtiden opstaldningsplads for kalvehytter, ikke vil medføre væsentlige ændringer for omgivelserne. Ikast-Brande kommune meddeler

derfor dispensation for afstandskravet, så det også gælder afstanden fra produktionsarealet i den tidligere køresilo til den private fællesvej.

Ikast-Brande Kommune vurderer også, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø

- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen konstaterer

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger ikke indenfor eller i nærheden af:

- bevaringsværdige landskaber
- større sammenhængende landskab
- sø og å-beskyttelseslinjer
- skovbyggelinjer (300 meter)
- kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen.

Husdyrbruget ligger dog inden for et område, der er udpeget som "geologisk bevaringsværdi" i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune. Jævnfør kommuneplanen skal de geologiske værdier bevares, og de skal være synlige i landskabet. Således skal byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og andet, der slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Hvor det er nødvendigt at tillade anlæg og byggeri, er det vigtigt, at der i hvert enkelt tilfælde findes den bedste løsning. De ansøgte produktionsarealer ligger i eller i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at udvidelsen af produktionsarealet er driftsmæssig nødvendig for husdyrbruget
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortælleværdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindsten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen konstaterer

Ejendommens produktionsanlæg ligger ikke indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer.

Dog er der rundt om husdyrbruget registreret en del diger, som er beskyttet efter § 29 a i Museumsloven^v. Der må ikke foretages ændring af tilstanden af disse diger, medmindre kommunen har meddelt dispensation hertil. De beskyttede diger fremgår af kortbilag 7.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ændringerne som følge af projektet ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. Produktionsareal i velfærdsstalden og køresiloareal til opstaldning af kalve, der søges anvendt som produktionsareal, vil med deres placering, størrelse og materialer, indgå som en naturlig helhed med resten af ejendommens bygninger. Den ansøgte ændring af husdyrbruget på Horsensvej 84, 8765 Klovborg kan derfor tillades i forhold til de gældende retningslinjer beskrevet for de kulturhistoriske værdier i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt drift, nudrift og i 8-års drift fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og Lager).

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1.713,2	228,1	1.941,2
Nudrift	1.565,6	228,1	1.793,6
8 års-drift	879,1	228,1	1.107,1

Der er således en meremission på 834,1 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar³- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af

³ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Naturbeskyttelseslovens^{vi} § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen/ændringen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er et stilkege-krat, som ligger i Habitatområde nr. 65 – Store Vandskel, Rørbæk Sø og Tinnat Krat. Krattet ligger ca. 2,7 km sydvest for husdyrbruget.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger ca. 3,6 km øst for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, også her vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

De nærmeste kategori 3-natur-områder er tre moser, der ligger i en afstand på 800 til 850 meter fra ejendommen. Moserne er beliggende henholdsvis nordvest og nordøst for ejendommen. Beregninger til de tre nævnte moser, viser, at merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget, til mosen mod nordøst maksimalt vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år. Mens ændringerne af husdyrbruget ikke vil give anledning til merdeposition til moseområderne nord og nordvest for ejendommen.

Der ligger en kategori 3-skov – tilgroet lysåbent ca. 1.000 meter nordøst for husdyrbruget. Beregningen hertil viser, at merdeposition efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år. hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3, 4, 5 og 6.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{vii} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men grøn mosaikguldsmed, odder, stor vandsalamander, løgrfrø og spidssnudet frø findes i området. Stor vandsalamander og spidssnudet frø er

registreret i vandhuller ca. 1,3 km fra husdyrbruget. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at det areal, der omfatter projektets gennemførelse, ikke var almindeligt omdriftsareal, og at inddragelsen til produktionsareal ikke har påvirket bilag IV-arter væsentligt
- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke er sket ændringer i arealanvendelsen, som har været væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke har medført beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker - eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand - herunder Natura 2000-vandområder⁴ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

⁴ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁵ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁶ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁷ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁸. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug inden for de ovenfor nævnte afstande, som medføre lugtgener til/påvirker de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone

⁵ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁶ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁷ LE: Lugtenheder

⁸ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Horsensvej 86 	0	FMK	75,4	75,4	155,5	Ja
Krondalvej 5 	0	NY	153,4	153,4	1.842,9	Ja
Klovborg 	0	FMK	238,6	238,6	1.577,7	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 287 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings⁹ og klageberettigede. Ejere og brugere af beboelser inden for konsekvenszonen, samt naboer og beboer af beboelse beliggende på matrikel der grænser op til matriklen hvorpå produktionsanlægget ligger, er orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere og øvrig håndtering af husdyrgødning samt fra håndtering af ensilage. Gylleomrøring og øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret, mens ensilagehåndteringen sker dagligt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderene. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

⁹ Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Støj forekommer i det daglige ved rutiner som foderblanding, håndtering af gødning og dyr, samt den almindelige drift. I høst køres afgrøder ind til foder (korn, ensilage og halm/hø). Kraftfoder blæses ind i silo, og der leveres foder ca. 1-2 gange pr. måned, afhængig af forbrug.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er område nr. 34, Skovområde syd for Silkeborg, der ligger ca. 5 km fra staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

Støv

Ansøgers oplysninger

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og omkring husdyrbruget.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr. Der foretages som minimum skadedyrsforebyggelse og bekæmpelse efter statens og kommunens retningslinjer.

Ansøger har en serviceaftale omkring rottebekæmpelse med godkendt virksomhed. I øvrigt sikres en god renholdelse i og omkring staldene.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Ansøgers oplysninger

Uden for staldbygningerne, er der almindelig orienteringsbelysning/lamper. Når der arbejdes i stalde, anvendes der arbejdsbelysning. LED lamper – med kraftigere lys – er opsat i væsentlige arbejdsområder, som malkestald og malkerum. Om natten er der dæmpet belysning, så dyrene kan orientere sig. I stalden til opdræt, er der også opsat LED lys. Belysningen i staldanlæggene forventes ikke at virke generende uden for bygningen. Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys ud over dette tidsrum, for eksempel ved akut behov for dyrlægehjælp. Ved udvidelsen er det ikke påtænkt at ændre belysningen, andet end opsætning af lys i og ved den nye stald. Dette vil dog ikke være skarpt/stærkt generende uden for ejendommen.

For produktionen og reproduktionen, er det vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig. Tidligere forsøg har vist, at malkende køer har behov for 16-18 timers lys (min. 100 lux) og 6-8 timers mørke i døgnet for at få optimal mælkeproduktion og reproduktion.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Udegående dyr

Ansøgers oplysninger

Dyr der er opstaldet i spaltegulvbokse i eksisterende ungdyrstald er udgående i dele af sommerhalvåret.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at dyr på græs i sommerperioden ikke vil have væsentlig betydning for de omkringboende.

Affald

Ansøgers oplysninger

Affald som plast, bindegarn og så videre fra wrap/halm/hø, samles og bortskaffes efter gældende regulativer. Dagrenovation afhentes via kommunal ordning.

Affald fra dyrlægebesøg tages med retur af dyrlæge. Døde dyr afhentes af DAKA

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{viii}* for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

På ejendommen er der en dieselloletank på 2.500 l, som er placeret i maskinhuset. Tanken er godkendt.

Kemikaliedunke opbevares i aflåst kemirum i værksted. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald, samt øvrig affald sker i overensstemmelse med kommunens til enhver tid gældende regulativer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *Olietanksbekendtgørelsen*^{ix} skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Antallet af transporter forventes ikke at stige i forbindelse med projektet. Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder og halm.

Transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk sker dog efter mejeriets planlægning, så kan forekomme døgnet rundt. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid, særligt i forbindelse med bjærgning af foder og halm.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger.

Al procesvand fra staldanlægget, det vil sige fra vask af produkter fra husdyrholdet, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende samt vandspild, vil blive ledt til gyllebeholder.

Vand fra ensilageplads og pladsen med kalvehytter opsamles i samlebrønd og pumpes ind i gylle kanal i stalden. Herfra pumpes det til gyllebeholderne.

Tagvand fra de 2 nye bygninger (velfærdsstald og ny stald), samt eksisterende sengestald vil blive ledt til grøft nordøst for ejendommen, mens tagvandet fra eksisterende ungdyrstald ledes til dræn nord for ejendommen. Endeligt ledes tagvandet fra de 2 bygninger længst mod øst (maskinhus og lade) direkte ud på jorden. Fra staldanlægget er der ikke afledning af sanitært spildevand.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlæg, samt vand fra ensilageplads og område med kalvehytter, sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Der er på husdyrbruget to gyllebeholdere. Gyllebeholderen på ca. 1.500 m³ (fra 2003) har et overfladeareal på ca. 346 m², mens gyllebeholderen på ca. 650 m³ (fra 1990) har et overfladeareal på ca. 224 m². Gyllebeholderen på ca. 1.500 m³ er senest blevet kontrolleret i maj 2013, mens beholderen på ca. 650 m³ senest er blevet kontrolleret i maj 2010. Eventuelt manglende opbevaringskapacitet håndteres ved afsætning til nabo.

Dybstrøelse/fast mæg opbevares i stalden indtil det køres ud direkte eller lægges i markstak.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*^x vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning,

klagenævnsspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

Samlet BAT-regning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1.713	228	1.941
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1.713	228	1.941
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den eksisterende kostald er sengestald med spalter på gangarealet. Der er ikke valgt andet gulv eller andre ændringer i stalden, da ansøgningen lever op til lovens krav. Gylleforsuring vil heller ikke være anvendeligt i dette system, da det ikke kan garanteres, at gyllekummer og spalter vil kunne holde til et mere surt miljø.

Den nye velfærdsstald er indrettet med dybstrøelse, da den både anvendes til goldkøer, kvier og kælvende dyr. Den nye stald mod nord til køer, er indrettet med fast drænet gulv, og her er gylle forsuring heller ikke anvendeligt.

Kalve er opstaldet på systemer med dybstrøelse (hytter og bokse). Staldsystemer der anses for bedste tilgængelige staldsystem for denne dyregruppe.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænseværdien vedrørende ammoniak.

Der er metodefrihed med hensyn til valg af staldtype og miljøteknologi. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 1.941 kg N pr. år, hvilket er det samme som Miljøstyrelsens vejledende BAT krav.

I forhold til staldindretning benytter ansøger sengestald med drænet gulv, sengestald med spalter, spaltegulvbokse samt dybstrøelse.

Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest 27. juli 2020.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk .

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af tilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar. Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen
Miljømedarbejder
Landbrug & Virksomhed

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Følgende har haft udkast til afgørelse til gennemlæsning:

Ansøger: Karl Ejvind Larsen, Horsensvej 84, 8765 Klovborg – e-mail: Bogely84@outlook.dk

Konsulent: Rikke Kyhn, Landbrugsrådgivning Syd I/S, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster – e-mail: rky@lrs.dk

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV – e-mail: trnord@stps.dk

Konsulent: Rikke Kyhn, Landbrugsrådgivning Syd I/S, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster – e-mail: rky@lrs.dk

Bilag

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Horsensvej 84, 8765 Klovborg

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Kortbilag 3: Kategori 1- natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4: Kategori 3- natur og potentiel ammoniakfølsom skov

Kortbilag 5: Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

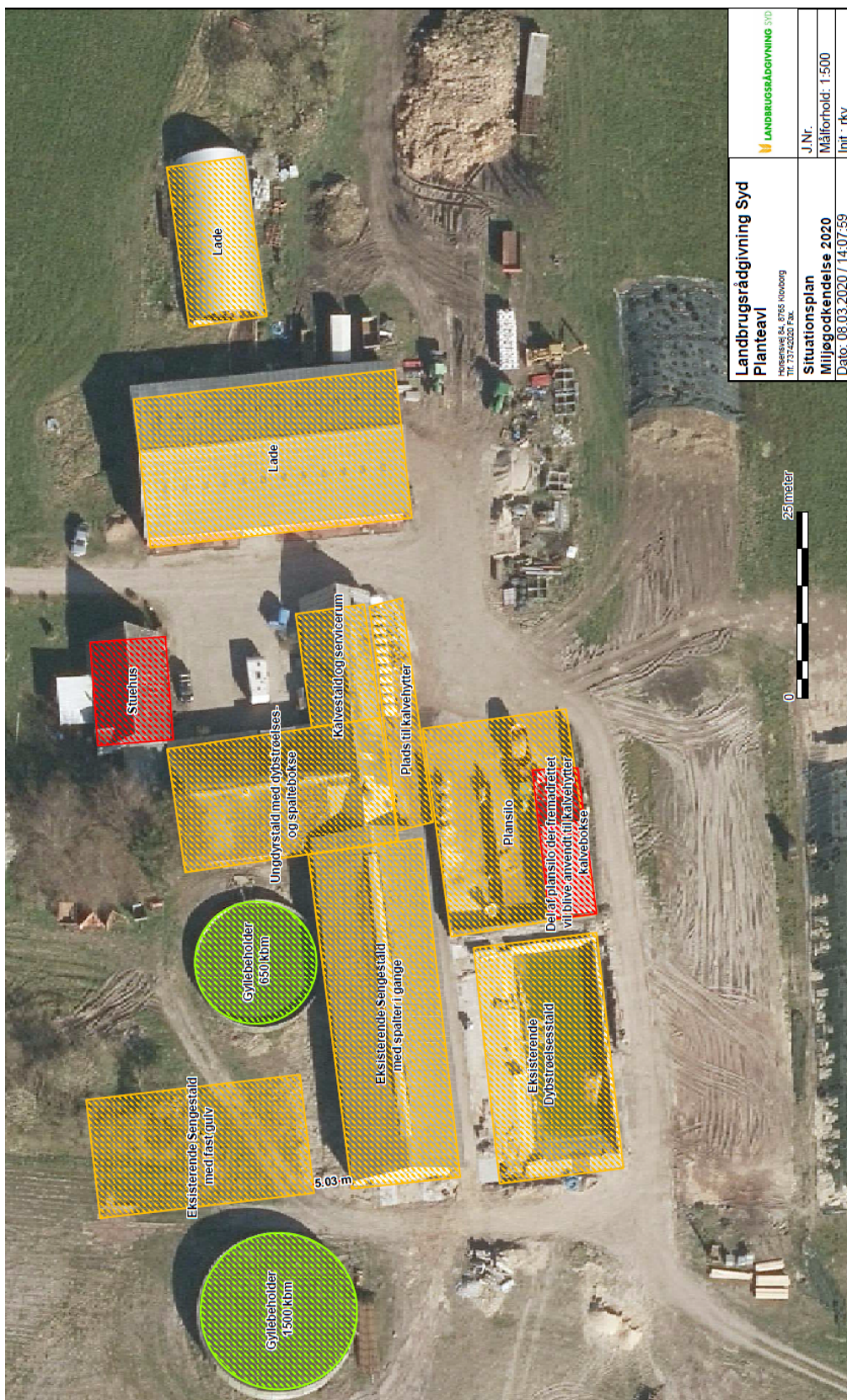
Kortbilag 6: Kategori 2- natur

Kortbilag 7: Beskyttede sten og jorddiger

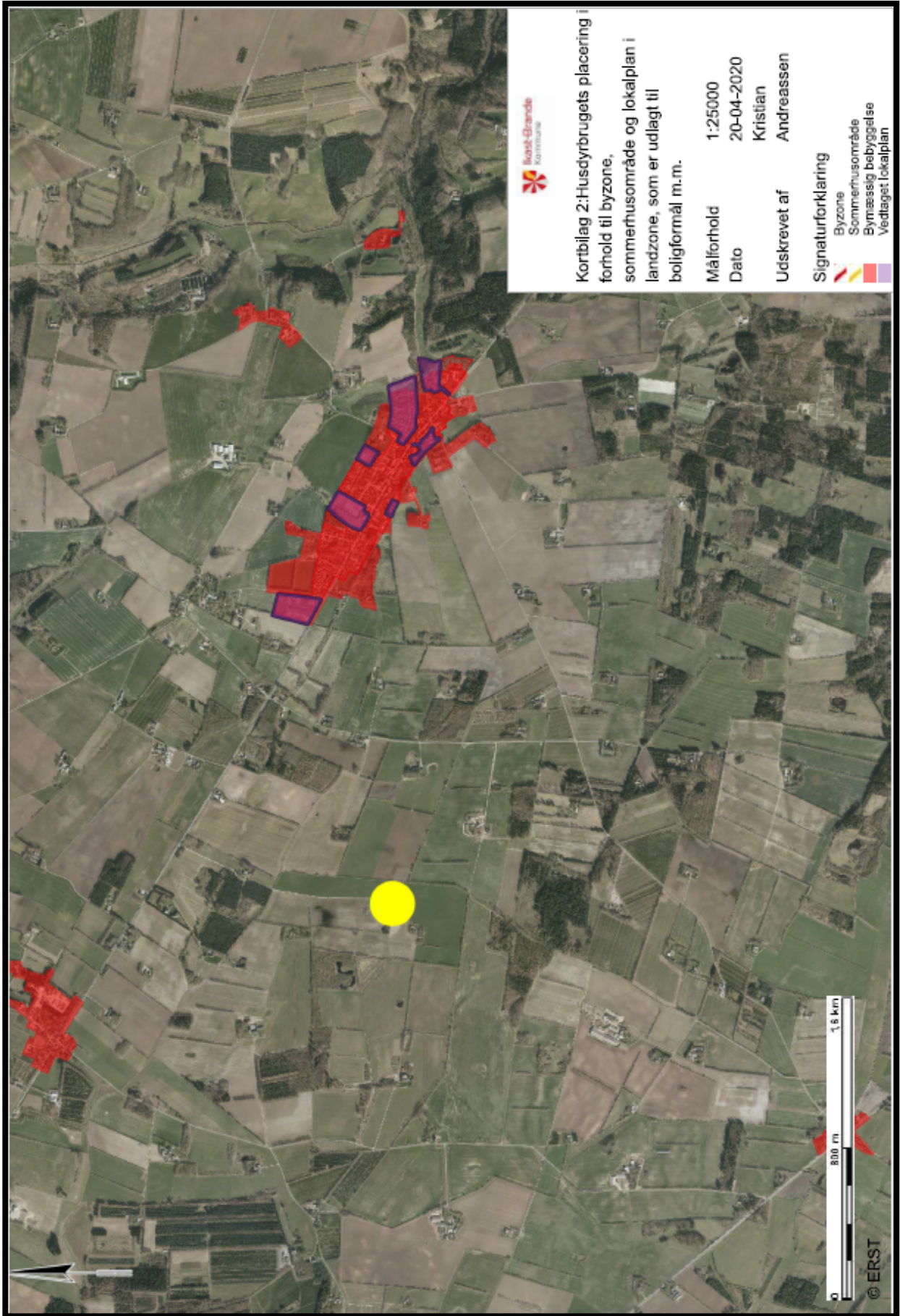
Bilag 1: Oversigt over lovgivning

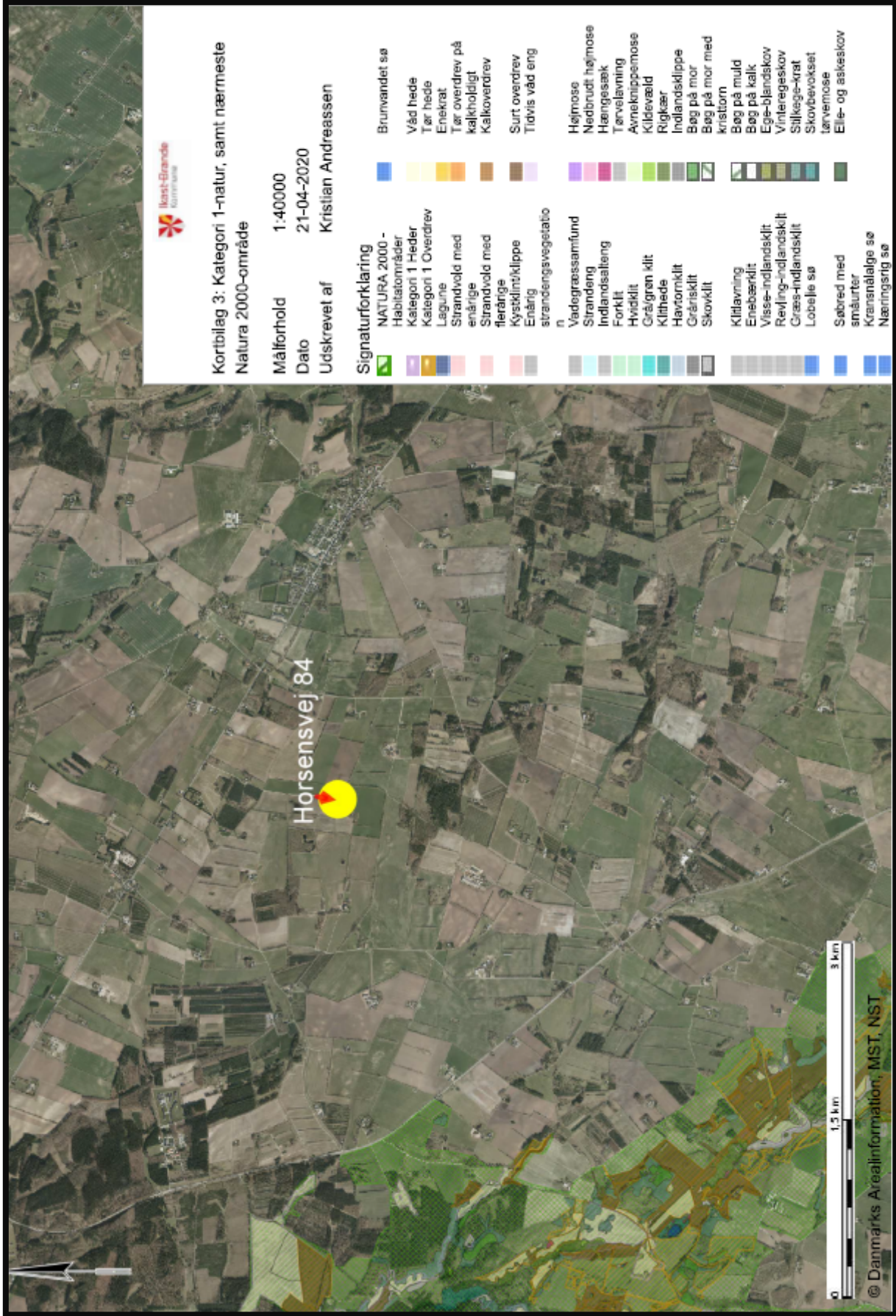
Kortbilag 1

Situationsplan over husdyrbruget, Horsensvej 84, 8765 Klovborg

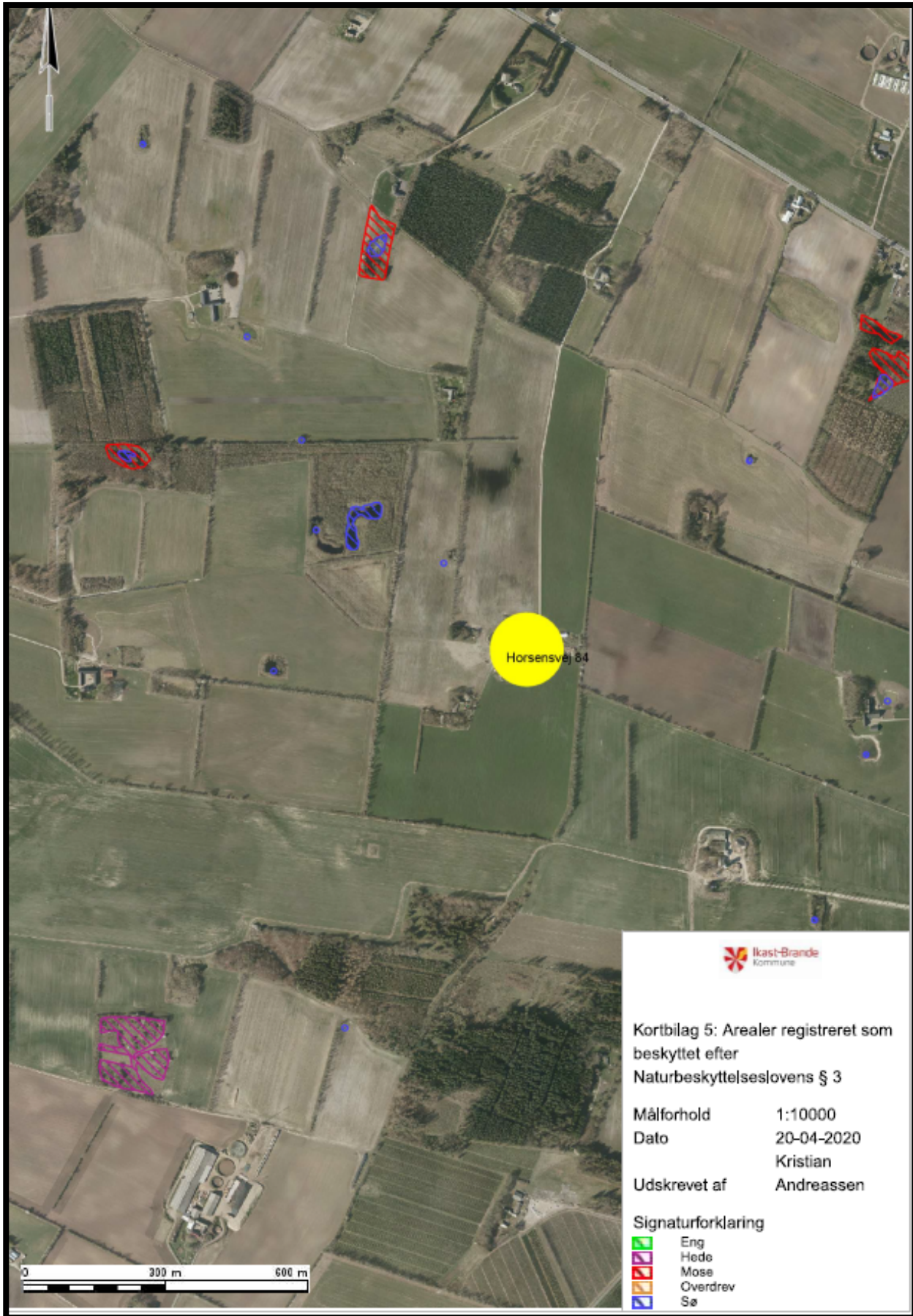

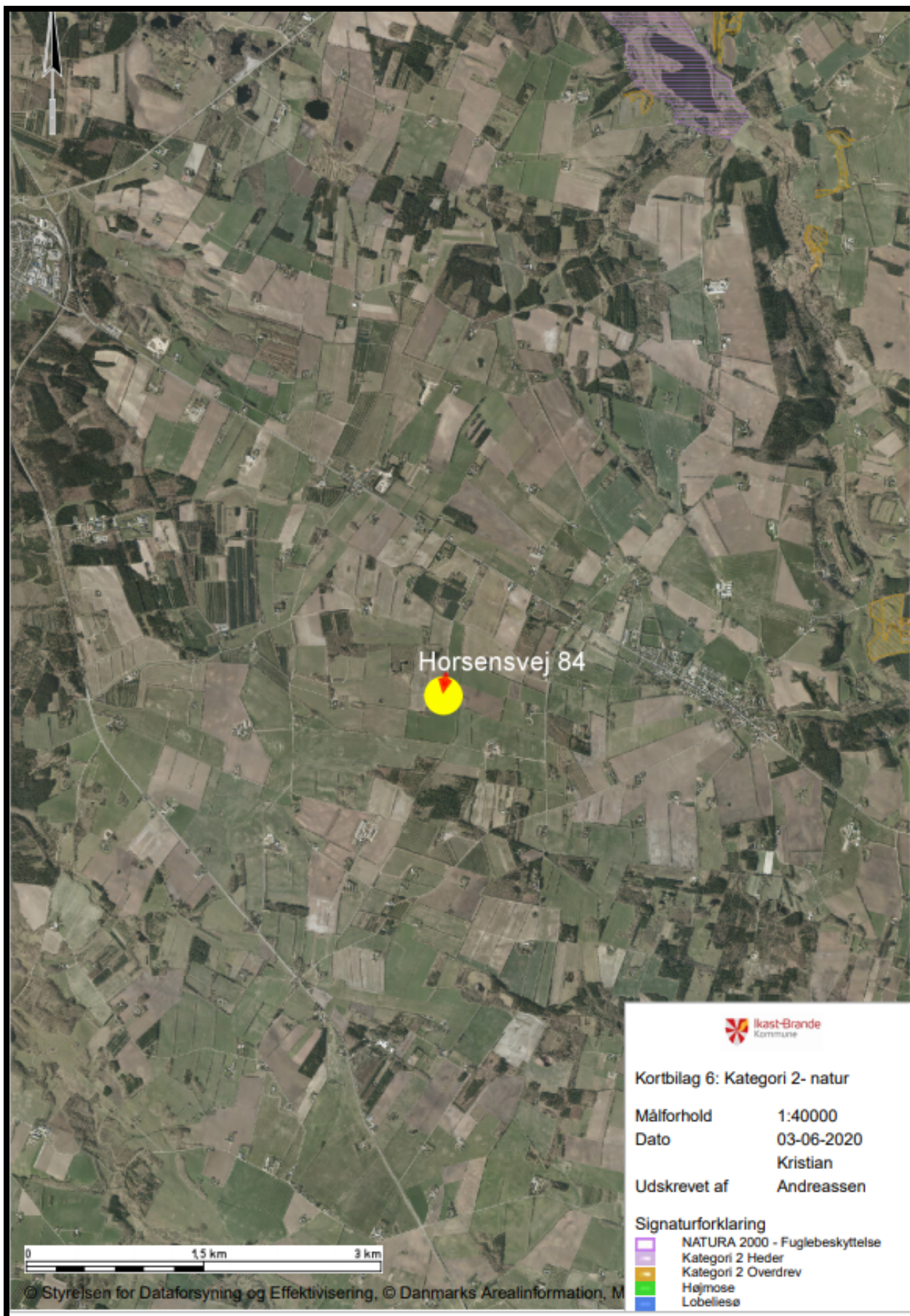
Landbrugsrådgivning Syd Planteavl TH. STRANDSVEJ 8765 Klovborg 7470 BIRKERød Pk. 1	J.Nr.
	Målforshold: 1:500
Situationsplan Miljøgodkendelse 2020	Int.: rky
Dato: 08.03.2020 / 14.07.59	

Horsensvej 84

Kortbilag 7: Beskyttede sten og jorddiger

Målforhold 1:10000
 Dato 03-06-2020
 Kristian
 Udskrevet af Andreassen

Signaturforklaring
 Beskyttede sten- og jorddiger

© Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (*Husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven (med senere ændringer).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

^{vii} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{viii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

^{ix} Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen)

^x Bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).